

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Міністерство освіти і науки України

Національний університет водного господарства та
природокористування
Навчально-науковий інститут права
Кафедра суспільних дисциплін

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної,
методичної та виховної роботи

_____ О.А. Лагоднюк

«_____» _____ 2016 р.

07-03-05

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПЕДАГОГІКА ВИЩОЇ ШКОЛИ

для студентів спеціальності 011 «Науки про освіту»
спеціалізація «Педагогіка вищої школи»

Рівне – 2016

Робоча програма навчальної дисципліни «Педагогіка вищої школи» для студентів за спеціальністю 011 «Науки про освіту». – Рівне: НУВГП, 2016. – 13 с.

Розробник: Кочубей А.В., кандидат педагогічних наук, доцент

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри суспільних дисциплін

Протокол № 2 від 14 вересня 2016 р.

Зав. кафедри суспільних дисциплін

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Ю.П. Олексін

Схвалено науково-методичною комісією зі спеціальності 011 «Науки про освіту» галузі знань 01 «Освіта», спеціалізація «Педагогіка вищої школи»
Протокол № 1 від 30 вересня 2016 р.

Голова науково-методичної комісії

Олексін Ю.П.

(підпис)

(прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Усі галузі знань	Обов'язкова	Обов'язкова
Модулів – 1	Галузь 011 «Науки про освіту» Спеціальність «Педагогіка вищої школи» Спеціалізація «Педагогіка вищої школи»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 3		6 курс	6 курс
Індивідуальне науково-дослідне завдання: курсова робота		Семестр	
Загальна кількість годин – 120		9	9
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 Самостійної роботи студента – 6	Рівень вищої освіти: магістр	26 год.	2
		Семінарські	
		22 год.	8
		Самостійна робота	
		50 год.	88
		Курсова робота	
		22 год.	22 год.
Вид контролю – екзамен			

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:
для денної форми навчання – 55 % до 45 %;
для заочної форми навчання – 23 % до 77%.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни – формування системи психолого-педагогічних знань, які сприятимуть ефективності професійної педагогічної діяльності, підвищенню педагогічної культури викладачів і студентів ВНЗ, вмінь виявляти психолого-педагогічні особливості студентів та будувати з ними позитивні стосунки.

Навчальну програму дисципліни «Педагогіка вищої школи» складено для студентів, які навчаються за освітньо-кваліфікаційними програмами підготовки магістрів

Основними завданнями навчальної дисципліни є:

- формування педагогічної компетенції як професійної;
- засвоєння основних термінів і понять з педагогіки вищої для використання їх у педагогічній діяльності;
- опанування знань про психолого-педагогічні особливості студентського періоду життя людини та усвідомлення закономірностей професійного становлення та особистісного зростання майбутніх фахівців;
- формування вмінь і навичок використання психодіагностичних методик відповідно до їх призначення, психолого-педагогічних знань про студента та викладача ВНЗ для аналізу конкретних ситуацій в професійній діяльності.

Студент, вивчаючи дисципліну «Педагогіка вищої школи», повинен **знати:**

- структуру, функції та зміст основних видів діяльності викладача і студента ВНЗ;
- історичний контекст формування та зміст основних педагогічних категорій (освіта, навчання, виховання, розвиток, професійна підготовка);
- напрями реформування системи освіти в Україні відповідно до вимог сучасного суспільства;
- основний зміст науково-теоретичного педагогічного знання;
- основні складові та напрями сучасних педагогічних досліджень;
- основні підходи до вивчення особистості викладача і студента ВНЗ;
- зміст, значення та співвідношення пізнавальної та емоційно-вольової сфери викладача і студента ВНЗ;

уміти:

- володіти основними категоріями педагогічних знань і застосовувати їх при виконанні теоретичних і практичних завдань;
- ставити мету, планувати та вирішувати педагогічні завдання;
- інтерпретувати дані педагогічних досліджень і визначати напрями корекційної роботи з урахуванням індивідуально-психологічних властивостей особистості студента.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Основи педагогіки вищої школи

Тема 1. Педагогіка вищої школи як галузь педагогіки

Готовність науково-педагогічного працівника до професійної педагогічної діяльності. Педагогіка вищої школи як галузь педагогіки. Завдання педагогіки вищої школи на сучасному етапі. Зв'язок педагогіки вищої школи з іншими науками. Методи наукового педагогічного дослідження.

Тема 2. Професійна освіта студентів як основна категорія педагогіки вищої школи

Поняття освітнього процесу, професійної освіти як основної категорії педагогіки вищої школи. Основні тенденції в галузі вищої освіти. Структура вищої освіти. Типи і статуси вищих навчальних закладів. Форми навчання у вищих навчальних закладах. Підготовка наукових та науково-педагогічних працівників.

Тема 3. Виховання студентської молоді.

Виховання як педагогічне явище. Специфіка виховного процесу у ВНЗ. Основні закономірності та принципи виховання студентської молоді. Основні напрями виховання студентської молоді. Діяльність куратора студентської групи. Імідж куратора.

Змістовий модуль 2. Дидактика вищої школи

Тема 4. Навчання як основна категорія педагогіки вищої школи

Дидактика вищої школи як галузь педагогіки вищої школи. Сутність процесу навчання у вищій школі. Структура діяльності суб'єктів навчального процесу: викладання і учіння. Закономірності і принципи навчання у вищій школі. Зміст освіти у вищій школі.

Тема 5. Організація освітнього процесу у вищому навчальному закладі

Форми організації навчання, види навчальних занять у вищій школі. Методи і засоби навчання у вищій школі. Контрольні заходи. Система моніторингу якості освіти та навчального процесу у ВНЗ.

Тема 6. Інновації в системі вищої освіти.

Сутність педагогічної інноватики. Шляхи оновлення вищої педагогічної освіти. сучасні технології – підґрунтя оновлення професійної підготовки майбутнього фахівця. Концепція оновлення підготовки майбутніх фахівців. формування готовності майбутніх фахівців до інноваційної діяльності.

Змістовий модуль 3. Викладач і студент як суб'єкти освітнього процесу

Тема 7. Особистість студента як суб'єкта процесу навчання у ВНЗ

Психолого-педагогічна характеристика студентства. Адаптація студента до навчання у вищій школі, її види та умови ефективності. Типологічні особливості та професійна «Я-концепція» сучасного студента. Соціалізація студента. Особливості студентського самоврядування.

Тема 8. Особистість викладача як суб'єкта процесу навчання у ВНЗ

Психолого-педагогічна характеристика особистості викладача. Професійна самосвідомість викладача ВНЗ. Особливості професійного самовизначення та становлення «Я-концепції» викладача. Психолого-педагогічна структура діяльності викладача. Стили педагогічної діяльності. Типологія викладачів. Авторитет викладача.

Тема 9. Педагогічне спілкування

Сутність та особливості педагогічного спілкування. Стили педагогічного спілкування. Структура особистісно-групового педагогічного спілкування. Бар'єри в спілкуванні «викладач-студент». Моделі спілкування педагога і студентів. Стратегії, прийоми, методи вирішення педагогічних конфліктів. Правила педагогічного спілкування.

Тема 10. Наукова організація праці майбутнього фахівця як чинник його професійного самовдосконалення

Формування потреби самовдосконалення. Наукова організація праці студента. Самостійна навчальна діяльність. Професійне самовдосконалення, самопізнання та самооцінка.

Тема 11. Поняття «комунікативна атака» в теорії і практиці педагогічного спілкування

Характеристики «комунікативної атаки». Вибір засобів спілкування для побудови «комунікативної атаки». Фактори, наявність яких забезпечує ініціативу педагога у спілкуванні. Комунікативний «тиск» педагога. Основні стадії педагогічного спілкування. Укрупнення мовлення в «комунікативній атаці». Педагогічна імпровізація.

Тема 12. Культура спілкування викладача

Культура педагогічного спілкування. Функції спілкування. Якості викладача, які потрібні для успішного спілкування. Діалогічна та монологічна тенденція в розвитку педагогічного спілкування. Функція моралі в спілкуванні.

Тема 13. Сутнісна характеристика професійно-комунікативної компетентності майбутніх фахівців

Ділове, професійне спілкування та комунікації. Комунікативні бар'єри, їх види й способи подолання. Комунікативна компетентність як найважливіша складова професійної підготовки фахівців. Техніка ведення ефективної комунікації. Техніка успішної презентації. Техніка успішної роботи зі споживачами. Ділові переговори Комунікації в мережі Інтернет.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем змістових модулів	Кількість годин								
	Денна форма					Заочна форма			
	Усього	л	с	сп	К. р.	Усього	л	с	сп
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Модуль 1									
Змістовий модуль 1. Основи педагогіки вищої школи									
Тема 1. Педагогіка вищої школи як галузь педагогіки	12	2	-	2		10	2	-	2
Тема 2. Професійна освіта студентів як основна категорія педагогіки вищої школи	16	4	2	2		10	-	2	6
Тема 3. Виховання студентської молоді	14	2	4	6		10	-	-	10
Разом – зм. м 1	38	8	6	10		30	-	2	18
Змістовий модуль 2. Дидактика вищої школи									
Тема 4. Навчання як основна категорія педагогіки вищої школи	16	4	2	5		10	-	-2	10
Тема 5. Організація освітнього процесу у вищому навчальному закладі	26	4	2	5		10	-	-	10
Разом – зм. м. 2	42	8	4	10		20	-	2	20
Змістовий модуль 3. Викладач і студент як суб'єкти освітнього процесу									
Тема 6. Інновації в системі вищої освіти.	26	2	4	10		10	-	2	10
Тема 7. Особистість студента як суб'єкта процесу навчання у ВНЗ	28	4	4	10		10	-	-	5

Тема 8. Особистість викладача як суб'єкта процесу навчання у ВНЗ	28	4	4	10		10	-	-	10
Тема 9. Педагогічне спілкування						10	-	-	10
Тема 10. Наукова організація праці майбутнього фахівця як чинник його професійного самовдосконалення						10	-	-	5
Тема 11. Поняття «комунікативна атака» в теорії і практиці педагогічного спілкування						5	-	-	5
Тема 12. Культура спілкування викладача						10	-	2	2
Тема 13. Сутнісна характеристика професійно-комунікативної компетентності майбутніх фахівців						5	-	-	3
Разом – зм. м. 3		10	12	30		70	-	-	50
ІНДЗ						22			
Усього годин	120	26	22	50	22	120	2	8	88

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Методика психологічних досліджень	2	2
2	Основні напрями виховання студентської молоді	2	2
3	Методи, форми організації і засоби навчання у вищій школі	2	2
4	Індивідуальні особливості студентів та їх прояви в пізнавальній та емоційно-вольовій сфері	2	-
5	Засоби професійно-педагогічної комунікації	2	2
6	«Комунікативна атака» в педагогічному спілкуванні	2	
7	Роль етнопедагогіки та сучасної педагогіки для майбутнього фахівця	2	
8	Формування професійної компетентності фахівців засобами парадигмального моделювання	2	
9	Культура спілкування викладача та студента.	2	
10	Наукова організація праці майбутнього фахівця	2	
11	Комунікації в мережі Інтернет	2	
	Разом	22	8

6. Індивідуальне науково-дослідне завдання

Курсова робота – це самостійна дослідницька робота, що синтезує підсумок теоретичної та практичної підготовки в рамках вивчення окремої дисципліни, є формою контролю набутих слухачем у процесі навчання інтегрованих знань, умінь, навичок.

Структуру курсової роботи складають вступ (актуальність теми; наукова (інноваційна) новизна і практична значущість; аналіз вивченості проблеми вітчизняними та зарубіжними дослідниками; об'єкт і предмет дослідження; мета і завдання дослідження; практичне значення отриманих результатів); основна частина; висновки і пропозиції; використана література; додатки.

В процесі оформлення курсової роботи необхідно дотримуватися таких вимог: курсову роботу друкують за допомогою комп'ютера та принтера на одній стороні аркуша білого паперу формату А4 (210 x 297 мм). Рекомендований обсяг 40-50 сторінок. Інтервал – 1,5. Висота шрифту – 14. Параметри сторінки: верхній – 25 мм; нижній – 25 мм; лівий – 35 мм; правий – 15 мм. Шрифт друку повинен бути чітким, стрічка – чорного кольору середньої жирності. Друкарські помилки, описки і графічні неточності, які виявилися в процесі написання роботи, можна виправляти підчищенням або зафарбуванням білою фарбою і нанесенням на тому ж місці виправленого тексту. Текст основної частини роботи поділяють на розділи, підрозділи. Відстань між заголовком (за виключенням заголовка пункту) та текстом повинна дорівнювати 2 інтервалам. Кожен розділ необхідно починати з нової сторінки.

7. Самостійна робота

Розподіл годин самостійної роботи для студентів денної форми навчання:

Підготовка до аудиторних занять – 15 год.

Підготовка до контрольних заходів – 30 год.

Опрацювання окремих тем програми або їх частин, які не викладаються на лекціях – 23 год.

№ з/п	Назва теми	К-сть годин	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
1.	Зв'язок педагогіки вищої школи з іншими науками. Методи наукового педагогічного дослідження.	2	10
2.	Основні тенденції в галузі вищої освіти.	2	10
3.	Діяльність куратора студентської групи.	6	18
4.	Зміст освіти у вищій школі.	5	10
5.	Сучасні технології навчання у ВНЗ.	5	10
6.	Особливості студентського самоврядування.	10	10
7.	Стили педагогічної діяльності	10	10
8.	Стратегії, прийоми, методи вирішення педагогічних конфліктів.	10	10
Разом		50	88

8. Методи навчання

При викладанні навчальної дисципліни «Педагогіка вищої школи» використовуються пояснювально-ілюстративні методи з використанням мультимедійних презентацій та проблемні методи навчання із застосуванням:

- вирішення проблемних завдань;
- виконання індивідуальних психологічних досліджень;
- тестових завдань;
- прийомів рольової гри;
- доповідей та повідомлень;
- активізації самостійного вивчення студентами літератури;
- навчальних дискусій.

9. Методи контролю

Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни проводиться в письмовій формі. Контрольні завдання за змістовим модулем включають тестові питання (одна правильна відповідь з чотирьох запропонованих). Екзаменаційні білети містять 1 теоретичне питання з педагогіки вищої школи, 1 теоретичне питання з психології вищої школи, 1 практичне завдання.

Контроль самостійної роботи проводиться:

- з лекційного матеріалу – шляхом перевірки конспектів;
- з семінарських занять – на основі перевірки конспектів та виконаних завдань.

Усі форми контролю включено до 100-бальної шкали оцінки.

Оцінювання результатів поточної роботи (завдань, що виконуються на семінарських заняттях, результати самостійної роботи студентів) проводиться за такими критеріями:

1. Завдання до семінарського заняття (у % від кількості балів, виділених на завдання із заокругленням до цілого числа):

0 % – завдання не виконано;

40% – завдання виконано частково та містить суттєві помилки методичного або розрахункового характеру;

60% – завдання виконано повністю, але містить суттєві помилки у розрахунках або в методиці;

80% – завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі несуттєві недоліки (розмірності, висновки, оформлення тощо);

100% – завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень.

2. Ситуаційні вправи, психолого-педагогічні дослідження та інші завдання творчого характеру (у % від кількості балів, виділених на завдання із заокругленням до цілого числа):

0% – завдання не виконано;

40% – завдання виконано частково, висновки не аргументовані і не конкретні, звіт підготовлено недбало;

60% – завдання виконано повністю, висновки містять окремі недоліки,

судження студента не достатньо аргументовані, звіт підготовлено з незначним відхиленням від вимог;

80% – завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі несуттєві недоліки не системного характеру;

100% – завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування								Сума
Змістовий модуль № 1			Змістовий модуль № 2		Змістовий модуль № 3			100
T.1	T.3	T.2	T.4	T.5	T.6	T.7	T.8	
10	10	10	20	20	10	10	10	

11. Розподіл балів, які отримують студенти за виконання курсової роботи

Теоретична частина	Експериментальне дослідження	Захист роботи	Сума
30	30	40	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою
	Для іспиту
90–100	відмінно добре задовільно
82–89	
74–81	
64–73	
60–63	
35–59	незадовільно з можливістю повторного складання
0–34	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. Методичне забезпечення

Методичне забезпечення навчальної дисципліни «Педагогіка вищої школи» включає:

1. 07-03-20 Методичні вказівки до вивчення дисципліни «Педагогіка вищої школи» для студентів усіх спеціальностей НУВГП / С.С. Якубовська. – Рівне: НУВГП, 2016. – 37 с.
2. 06-10-61 Курс лекцій з дисципліни «Педагогіка вищої школи» для студентів усіх спеціальностей НУВГП / В.А. Сокаль. – Рівне: НУВГП, 2013. – 74 с.
3. Конспект лекцій на паперових носіях.
4. Конспект лекцій на електронних носіях.
5. Нормативні документи Міністерства освіти і науки України.
6. Мультимедійні презентації до тем дисципліни «Педагогіка вищої школи».
7. Роздавальний матеріал до семінарських занять.

13. Рекомендована література

Базова

1. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи: Методичний посібник для студентів магістратури. – К.: Центр навчальної літератури, 2003.-316 с.
2. Педагогіка вищої школи: Навч. посіб. / З.Н. Курлянд, Р.І. Хмелюк, А.В. Семенова та ін.; За ред. З.Н. Курлянд. - 3-тє вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2007. – 495 с.
3. Ортинський В.Л. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / В.Л. Ортинський – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 472 с. – ISBN 978-966-364-820-0.
4. Фіцула М.М. Педагогіка вищої школи: Навч. посіб. – К.: «Академвидав», 2006. – 352 с. (Альма-матер).

Допоміжна

1. Власова О.І. Педагогічна психологія: Навч. посібник / О.І. Власова. – Київ: Либідь, 2005.
2. Волкова Н.П. Професійно-педагогічна комунікація: Навч. посібник. – К.: ВЦ «Академія», 2006. – 256 с. (Альма-матер).
3. Гончаров С.М. Основи педагогічної праці: Навч. посібник / С.М. Гончаров. – Рівне: РДТУ, 2001.
4. Державна національна програма «Освіта» (Україна ХХІ століття). – К., 1994.
5. Закон України «Про вищу освіту» (2014р.)
6. Зязюн І.А. Педагогічна майстерність: Підручник / І.А. Зязюн,

- Л.В. Крамушенко, І.Ф. Кривонос, О.Г. Мирошник. – К.: Вища школа, 2004.
7. Орбан-Лембрик Л.Е. Соціальна психологія: Навчальний посібник. – К.: Академвидав, 2005. – 448 с. (Альма-матер).
 8. Савчин М.В. Педагогічна психологія: Навч. посібник. – К.: Академвидав, 2007. – 424 с. (Альма-матер).
 9. Подоляк Л.Г., Юрченко В.І. Психологія вищої школи: Підручник 2-е вид. – К.: Каравела, 2008. – 352 с.
 10. Подоляк Л.Г., Юрченко В.І. Психологія вищої школи. Практикум: Навч. посіб. – К.: Каравела, 2008.
 11. Філоненко М.М. Психологія спілкування. Підручник. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 224 с.
 12. Якубовська С.С. Психологія і педагогіка. Навч. посібник / С.С. Якубовська. – Рівне: НУВГП, 2012. – 324 с.

12. Інформаційні ресурси

1. Законодавство України / [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.rada.kiev.ua/>
2. Національна бібліотека ім. В.І. Вернацького / [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>
3. Обласна наукова бібліотека (м. Рівне, майдан Короленка, 6) / [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.lib.rv.ua/>
4. Рівненська централізована бібліотечна система (м. Рівне, вул. Київська, 44) / [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.cbc.rv.ua/>
5. Наукова бібліотека НУВГП (м. Рівне, вул. Олекси Новака, 75) / [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://nuwm.edu.ua/naukova-biblioteka> (інформаційні ресурси у цифровому репозиторії)